

U Uskrsnom smo Kristu bratstvo

Iz poruke Generalnog ministra za Uskrs 2005.

Red je manje braće bratstvo (*Generalne konstitucije OFM =GGKK 1*). Naše Generalne konstitucije nalaze teologalnu osnovu našem bratskom zajedništvu u otajstvenom odnosu koji povezuje naš život s otajstvom Presvetog Trojstva, jer mi smo, po milosti, sinovi Oca nebeskoga i braća u Isusu Kristu u Duhu Svetom (*GGKK 38*). Od zajedništva božanskoga Trojstva učimo se živjeti bratski život u zajedništvu. Od savršene komunikacije ljubavi, koju promatramo u Božjem krilu, braća se uče međusobnoj ljubavi i uzajamnoj skrbi za koju želimo da uvijek bude prisutna u krilu bratstva.

Sada, uskrsli nam Krist omogućava da se vidimo kao udovi njegova tijela: u njemu smo sinovi, u njemu smo ljubljani, u njemu smo blagoslovljeni svakim blagoslovom duhovnim i nebeskim (usp. *Ef 1,3*). U euharistijskom slavju bratstva, slušajući Riječ Gospodnju i uzimajući udjela u njegovu Tijelu i Krvi, primamo Krista i našu braću, pripadamo Kristu i našoj braći, u zajedništvu smo s Kristom i s našom braćom. «Uistinu, Bog je tako ljubio

svijet te je dao svoga Sina Jedinorođenca da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne, nego da ima život vječni» (*Iv 3,16*). Dao nam je ovog jedinog sina u otajstvu Utjelovljenja, očitovao nam je u potpunosti svoj dar u otajstvu svoje smrti i uskrsnuća; nastavlja svoje velikodušno davanje u otajstvu Euharistije i naša vjera tu, gdje zamjećuje kako nam Bog Otac daruje svoga Sina, vidi kako nam ista božanska ljubav daruje braću (usp. *GGKK 40*). Tako se, u duhu obiteljskog ozračja i uzajamnog prijateljstva nas franjevac (usp. *GGKK 39*) očituje, kao u sakramentu, istina našega prijanjanja za otajstvo svetoga Trojstva. U našoj međusobnoj ljubavi i služenju (usp. *GGKK 42*) ozbiljuje se naša vjera u uskrsloga Krista. U jednostavnosti zajedničkog života, u izgradnji bratstva «poput obitelji sjedinjenog u Kristu» (usp. *GGKK 45*), u srdačnom prihvaćanju sve braće, u ponuđenom i primljenom oprost, očitujemo svakog dana istinu našega zajedništva s Kristom u Euharistiji.

(Fra José Rodríguez Carballo, ofm)

ITALIJA – Učilište Antonianum postalo Papinsko sveučilište

Zbor za katolički odgoj je 18. siječnja 2005. priopćio Generalnom ministru i Velikom predstojniku kako je Sveti Otac dopustio naslov «Papinsko sveučilište» «Učilištu Antonianumu». Franjevačka učilišna ustanova ustanovljena 1887., u godini kad je generalni ministar, fra Bernardino Del Vago da Portogruaro, ostvario namisao o osnutku sveopćeg učilišta za Red u Rimu. Nakon što je izgrađeno sjedište u blizini Laterana, 20. studenoga 1890., s blagoslovom Leona XIII., započeo je učilišno djelovanje

«Collegium S. Antonii Patavini in Urbe». Papa Pio XI. je 17. svibnja 1933., proglasio pravno ustanovljenim «Athenaeum Antonianum de Urbe», kojem je 14. lipnja 1938., dodijelio naslov «Papinski».

Papinsko sveučilište «Antonianum» je sveučilišno središte Reda Manje braće, koje preko istraživanja, poučavanja i objavljivanja služi Redu, Crkvi i društvu. Svečanim će činom 9. ožujka biti proglašen novi predstojnik i proslavljen naslov Papinskog sveučilišta.

SANTO DOMINGO - 500 godina od prve franjevačke provincije u Americi

Prvi su franjevci došli u Latinsku Ameriku 1493. Godine 1498. osnovan je grad Santo Domingo na lijevoj obali rijeke Ozame. Četiri godine poslije u grad su stigli dvanaestorica franjevac, koje je predvodio fra Alonso de Espiner, a smjestili su se u takozvani «prvi kršćanski samostan u Americi». Godine 1505., na duhovskom Generalnom kapitul, slavljenom u Lavalu, Francuska, ustanovljena je prva provincija novoga svijeta s naslovom «Indijanski Sveti Križ» a protezala se na područja otkrivena do tada u novom svijetu. Franjevačka se nazočnost od tog trenutka brzo proširila na cijelo Karibsko otočje: Jamajku, Kubu, Portoriko, istočne obale Venezuele

i zemljouž Paname. Danas je Red nazočan ne samo na Karibskom otočju, nego na cijelom području Južne Amerike s 36 jedinica i 3628 franjevac.

Na 4. veljače 2005., u Santo Domingu, Generalni je ministar u pratnji generalnih definitora fra Luisa Cabrere i fra Ignazia Mura, predvodio slavlje na sjećanje 500. godine od početka franjevačke nazočnosti u Latinskoj Americi. Slavju su pribivali brojni franjevci i časne sestre iz franjevačke obitelji, Franjevačkoga svjetovnoga reda i redovnici iz drugih ustanova i društava. U toj je prigodi Generalni ministar susreo sve franjevce iz Karibske kustodije.

SAD – *Susret franjevaca putem videa*

Vjerojatno prvi put u povijesti Reda Manje braće održao se «virtualni susret», a sigurno neće biti posljednji. U petak, 4. veljače 2005., stotinjak franjevaca iz Američke provincije Presvetog Imena iz New Yorka, sudjelovalo je putem video veze u raspravi o ključnim pitanjima života u bratstvu. Susret su upriličili kako bi upoznali i čuli franjevce koji se predlažu za službu provincijalnog ministra na sljedećem kapitolu u svibnju. Na video susretu, koji je vodio jedan novinar, obrađena su pitanja u vezi sa životom provincije i njezina vođenja. Vezu je bilo moguće ostvariti zahvaljujući stručno usavršenom poduzeću International Audio Visual inc., koje je «virtualno» ujedinilo franjevce okupljene na devet različitih mjesta.

Zamisao se pojavila na susretu gvardijana, a odobrio ju je provincijalni definatorij, sa svrhom da olakša upoznavanje i susret s franjevcima predložnicima za službu provincijala. Telekamera postavljena u Whippanyju (NY) omogućila je svima da vide i čuju iz povezanih mjesta. Predložnici su imali dvije minute za odgovoriti na pitanje, potom su svi franjevci imali mogućnost postavljati pitanja. «Video kapitul» je trajao dva sata. Namisao je povoljno ocjenjena jer je uključila u raspravu sve franjevce o osnovnim pitanjima bratskoga života s budućim provincijskim vođama koristeći najnovija tehnološka dostignuća a da se nisu morali pomicati.

POLJSKA – *Formativni tečaj za FSR iz Bjelorusije*

U Franjevačkom središtu za Istočnu Europu i Sjevernu Aziju u Varšavi održan je, od 4. do 6. veljače 2005., formativni tečaj za FSR iz Republike Bjelorusije. Među sudionicima je bilo 18 svjetovnih franjevaca iz Bjelorusije, Benedetto Lino iz predsjedničkog vijeća CIOFS-a i generalni asistent, fra Ivan Matić, OFM. Predavači su obradili različite tematike vezane za franjevačku duhovnost, poziv, karizmu i poslanje FSR-a, uz to dana su objašnjenja o duhovnom pomaganju svjetovnim franjevcima.

Susret je bio moguć zahvaljujući dragocjenoj pomoći što ju je dalo Nacionalno vijeće FSR-a Poljske koje je upriličilo

tečaj. Svjetovni franjevci iz Poljske dali su objašnjenja braći iz Bjelorusije o pitanjima vezanim za život, formaciju i provedbeni ustroj mjesnih bratstava. U bivšoj Sovjetskoj republici, danas ima 430 svjetovnih franjevaca zavjetovanih u 50 bratstava i dva bratstva franjevačke mladeži. U Bjelorusiji su nazočne i tri franjevačke obitelji prvoga reda (OFM, OFMCap e OFMConv).

Za vrijeme tečaja se govorilo i o potrebi stvaranja Konferencije nacionalnih asistenata te da se osigura duhovna pomoć onim mjesnim bratstvima koja je trenutno nemaju.

JUŽNA AFRIKA – *Sjednica Afričkih konferencija*

Trinaest jedinica Manje braće nazočnih u Africi tvore dvije konferencije, u prvu spadaju zemlje s Bliskog Istoka i Sjeverne Afrike (Comona), u drugu (Sub-sahariana) ulaze ostale jedinice s Afričkog kontinenta. Od 8. do 14. veljače 2005. dvije su se Konferencije susrele na zajedničkoj sjednici u Pretoriji u Južnoj Africi. Susretu su pribivali provincijali, vikari, kustodi i predsjednici iz 10 jedinica. Nedolazak pojedinaca bio je uvjetovan bolešću ili političkim ili službovlastarskim poteškoćama. Iz Generalne su kurije bili nazočni: fra Amaral Bernardo Amaral, generalni definator za Afriku, fra Giancarlo Lati, generalni ekonom i generalni tajnik za evangelizaciju fra Nestor Inacio Schwerz. Radni su dani bili ispunjeni brojnim obvezama: podjela o sadašnjem stanju u svakoj jedinici, predstavljanje obnovljenih Generalnih statuta s obzirom na

ulogu Konferencija, nacrt proslave Osamstote obljetnice, razmišljanje o tajništvu za evangelizaciju i misije i novi ustroji vezani za njega, razmišljanje o globaliziranom gospodarstvu i o onom u Redu, odgovor na zahtjeve što su ih uputili sa susreta o formaciji i evangelizaciji i vijeće za pravdu i mir, neki prijedlozi za budućnost hoda Afričkih franjevaca, nazočnost Crkve u Južnoj Africi i doticaj s pastoralnim iskustvima te ljudsko unaprjeđenje u Južnoafričkoj provinciji. Franjevci su nazočni u gotovo polovici država na kontinentu s velikim izgledima za rast i za veće uključivanje u Afričko društvo. Ostala je otvorena odluka o uspostavi jedne jedine konferencije u Africi. Na kraju je osnovano povjerenstvo koje će izraditi nove posebne statute.

KOREJA – *IX. međunarodno vijeće za formaciju i studije*

Od 14. do 26. veljače održano je u Seoulu (Južna Koreja) IX. međunarodno vijeće za formaciju i studije. Susret je obrađivao temu «Dvogovor put prema miru», s posebnim osvrtom na pitanja formacije i studija. Gosti provincije Svetih Korejskih Mučenika, izaslanici iz 14 Konferencija Reda, predavači, prevoditelji i odgovorni iz generalnog tajništva za formaciju i studije, posvetili su se temi prema uputama što ih je iznio završni dokument Generalnoga kapitula iz 2003. Rad je bio usmjeren na traženje

zajedničkih usmjerenja za formativne putove prikladne za živjeti poziv Manje braće prema izmirenju i miru u današnjem višekulturnom i višereligijskom surječju. Za vrijeme susreta predavanja su održali predstavnici azijskih vjerskih naslijeđa. Sudionici su potom posjetili hramove i formativna središta sudjelujući na nekim slavljenjima mjesne kulture. U drugom dijelu rada Vijeće je pregledalo stanje formacije u Konferenciji i u cijelom Redu, s obzirom na buduće odabire.

ITALIJA – *Kapitul Utemeljenja «Sv. Franje Asiškoga u Rusiji i Kazahstanu»*

Dvadeset franjevacu pristiglih iz sedam država koje tvore Utemeljenje u Rusiji i Kazahstanu našli su se u Italiji kako bi proslavili kapitul. Utemeljenje ima četiri bratstva rasporena na velikom prostoru Rusije i Kazahstana: S. Pietruburgo, Novosibirsk i Ussurisk u Rusiji te Alma Ata u Kazahstanu. Franjevci, nakon kratkog zadržavanja u Rimu i hodočašća u Asiz, stigli su na sveto brdo La Vernu a dočekao ih je generalni definator, fra Šime Samac i mjesno bratstvo. Skupina je 27. i 28. imala duhovnu obnovu, a potom joj se pridružio Vadim Bielokorytov, Kazahstanac novak Utemeljenja.

Uvečer 28. siječnja posjetio ih je Generalni ministar, fra Josè Rodríguez Carballo, koji je opisao put što će ga Red preći sljedećih godina, u prigodi proslave Osamstote obljetnice osnutka. Na 29. siječnja Generalni je ministar službeno otvorio kapitul Utemeljenja upućujući pozdrav fra Astijusu Kungysu, generalnom pohoditelju i predsjedniku kapitula. Bili su nazočni i neki generalni

definitori i fra Vincenzo Brocanelli, generalni upravitelj za misije. Fra Josè je zahvalio franjevcima za njihovu nazočnost u Rusiji i Kazahstanu, potičući ih na vjernost prioritetima što ih je Red odredio za ovo šestogodište. Na kraju je, generalni definator, fra Šime Samac pročitao dekret o imenovanju uprave Utemeljenja koju čine: fra James Edmiston, predsjednik, fra Gracijan Piotrowski, fra Guido Trezzani i fra Dominik Kim, vijećnici. Nakon odlaska Generalnog ministra, rad je nastavljen pod vodstvom fra Astijusa do večeri 2. veljače. Na kapitulskim zasjedanjima razmatrane su razne važne točke za život Utemeljenja i bratstva.

Kapitul je završen Euharistijskim slavljem što ga je predvodio generalni definator, fra Šime Samac, koji je sve potaknuo da budu nositelji nade današnjem čovjeku. Za vrijeme slavlja svaki je franjevac obnovio vlastite zavjete.

Knjige o franjevaštvu

- ETZI Priamo, **Iuridica franciscana** (Percorsi monografici di storia della legislazione dei tre Ordini francescani), Edizioni Messaggero (Padova, 2005). Knjiga obrađuje pitanja od većeg povijesno pravnog značenja triju franjevačkih redova preko «monografskih vodiča». Pisac je franjevac iz sardinijske provincije, nastavnik je Crkvenog prava na Papinskom sveučilištu Antonianumu u Rimu.
- PERUGINI Luigi, **Le Sette Parole di Gesù in Croce** ediz. EDB (Bologna, 2005). Uz pobožnost križnog puta, u mnogim dijelovima Italije, još postoji “slavlje sedam Isusovih riječi na križu”. Luigi Perugini, OFM, je prikupio u ovom štivu dugogodišnje propovjedničko iskustvo nudeći pomagalo kršćaninu za molitvu i pronicanje u muku

Isusovu.

- OPPES Stéphane, **Le memorie di fra Gabriele Allegra ofm, il “san Girolamo” della Cina**, Libreria Editrice Vaticana (Città del Vaticano 2005). Fra Gabriele M. Allegra (1907.-1976.), OFM, iz provincije Presvetog Imena sa Sicilije, prvi je katolički prevoditelj Biblije na kineski. Zauzet trideset godina u prevođenju izvornih tekstova, u početku sam a potom zajedno s Franjevačkim biblijskim kineskim učilištem, fra Gabriele opisuje u pet bilježnica povijest toga truda. Bilježnice je izdao Stéphane Oppes, OFM, nastavnik i trenutno predstojnik Filozofskog fakulteta na PSA u Rimu, gdje se Gabriele Allegra pripremao za svoje apostolsko djelovanje u Kini.

Male – velike vijesti

- Meksički je ministar za školstvo 30. studenoga 2004. dodijelio naslov Franjevačko sveučilište Meksika Visokoj franjevačkoj školi Sv. Franjo Asiški iz Leóna, Guanajuato. Studijsko središte pripada provinciji Sv. Petra i Pavla iz Michoacána (Meksiko). Sveučilište započinje s tečajevima u kolovozu 2005. s pet programa za magistrat i doktorat. Fra José Santos Pérez Castillo, OFM, je prvi predstojnik sveučilišta.
- Među zadaćama nizozemskih franjevacu velika je važnost dana širenju franjevaštva u suvremenoj kulturi. Stvarami joj je primjer zauzimanje za nastavni predmet franjevačke duhovnosti, teologije i povijesti te Središte franjevačkih studija na Katoličkom sveučilištu u Utrechtu (KTU). Sadašnji je nizozemski provincijal, fra Jan van den Eijnden, na Sveučilištu predavao franjevačku teologiju zajedno s nastavnicima Pieterom Freemanom (franjevačka povijest), i Willemom Marie Spellmanom (suvremena franjevačka duhovnost). Središte iz Utrechta izdaje niz pod nazivom “Scripta Franciscana”. Fra Jan van den Eijnden je

provincijalni ministar provincije Mučenika iz Gorcuma u Nizozemskoj i prvi predsjednik nove konferencije Cotaf (Franjevačka prekoalpska konferencija).

- Od 13. do 16. siječnja 2005., fra Alojzy Warot, fra Vincenzo Brocanelli, fra Rodrigo Peret, fra Alejandro Castillo i fra Nestor Inacio Schwerz posjetili su Ured Franciscans International (FI) u Švicarskoj. Susret je predložio fra John Quigley, OFM, ravnatelj ureda u Ženevi, kako bi obavijestio odgovorne iz generalnih tajništva za formaciju i studije, evangelizaciju i misije te ureda za pravdu i mir o djelovanju i zauzimanju nevladine franjevačke ustanove te kako bi ocijenili oblike podjele i suradnje. Osim fra Johna Quigleyja, ravnatelja, u Uredu rade fra Jean-Louis Brusset, OFM, određeni broj stalnih službenika i skupina mladih koji rade kao dobrovoljci godinu ili više godina. Stanoviti vidovi rada su posebno povoljni. Ured se skrbi poglavito oko obrane i promicanja ljudskih prava u Africi, Kanadi i SAD, Aziji i Južnoj Americi. Franciscans International se zauzima kako bi dao

glas siromašnima kod vladinih ustanova zastupljenih u UN. Za ostvariti te ciljeve nužna je stručnost, ustroj i suradnja stalnih službenika i dobrovoljaca. FI je prisutnost svjedočenja i dvogovora s društvom, pred međunarodnim «velikim vijećem» UN.

- Franjevci Lacija i FSR-a iz Rima proslavili su 31. siječnja 2005. Bl. Ludovicu Albertoni, suzaštitnicu grada i zaštitnicu rimskog FSR-a. Slavlje je održano u samostanu S. Francesco a Ripa, a predsjedao mu je Generalni ministar Manje braće, uz generalnog asistenta FSR-a, fra Ivana Matica i rimskog provincijala fra Aldu La Nevea. Mjesno je bratstvo FSR-a Generalnom ministru darovalo moći Blaženice. Bl. Ludovica je živjela u krajnjem siromaštvu, bolnice bijahu njezina omiljena mjesta, gdje je liječila tjelesne rane kako bi ozdravila i one duhovne. Tijelo joj se nalazi u crkvi S. Francesco a Ripa, u kapeli gdje je postavljeno Berminijevo djelo koje prikazuje Blaženicu u oduševljenom zanosu.

- Franjevačka je provincija iz Pulje i Molisa predviđjela krug tečajeva trajne izobrazbe u Svetoj zemlji koji, u vremenu od tri godine, nudi svim franjevcima i mogućnost hodočašća u Sveta mjesta. Namisao su potaknuli provincijsko tajništvo za formaciju i studije i Studijsko središte "Duns Scoto" iz Castellana Grotte, a koristi se doprinosom i vodstvom nastavnika Fakulteta za biblijske znanosti iz Jeruzalema i puljskog povjereništva za Svetu zemlju. Prvi je tečaj održan 2004. na temu "Od kristologija do kristocentrizma" produbljujući kristocentrično viđenje Duns Scota. Ove godine od 17. do 31. siječnja održan je

drugi tečaj pod naslovom "Od Krista do Marije" koji je tumačio otajstvo Bezgrješne prema Scotovom nadahnuću. U 2006. je predviđen treći tečaj koji će produbiti temu Crkve kao «nastavka Utjelovljenja». Sa svakog tečaja objavljuju se spisi a izdaje ih Središte «Duns Scoto».

- *Selecciones de Franciscanismo*, četveromjesečni časopis franjevac provincije Sv. Josipa iz Valencije, Aragóna i Balearesa (Španjolska) izišao je stoti put. Pišući u toj prigodi, provincijalni je ministar zahvalio provinciji za služenje kojim se širi franjevačko nadahnuće. Također je ohrabrio i pozvao uredništvo da nastavi put što ga je započelo godine 1972.

- **Na 22. veljače 2005., predsjednik vlade Republike Hrvatske dr. Ivo Sanader posjetio je Generalnu kuriju Manje braće u Rimu. Hrvatskog su predsjednika pratili neki od ministara iz vlade: Božo Biškupić, ministar kulture, Dragan Primorac, ministar znanosti, obrazovanja i sporta, Branko Vukelić, ministar gospodarstva, rada i poduzetništva, Emilio Marin, veleposlanik pri Svetoj stolici i drugi suradnici. U izbivanju Generalnoga ministra, njih je dočekao Generalni vikar, fra Francesco Bravi, generalni definitor, fra Šime Samac i nazočni hrvatski franjevci, koji su gostima pokazali crkvu Svete Marije Posrednice i Generalnu kuriju. Predsjednik je Sanader ostavio kao dar brončano poprsje Bl. Alojzija Stepinca, Zagrebačkog kardinala i člana Franjevačkoga svjetovnoga reda.**

Novi biskup - franjevac

Sveti je Otac, 2. veljače 2005., imenovao za biskupa biskupije São Félix u Brazilu fra Leonarda Ulricha Steinera, OFM, župnog pomoćnika župe Bom Jesus i nastavnika na Filozofskom fakultetu u nadbiskupiji Curitiba.

Fra Leonardo Ulrich Steiner, 13. dijete Leonarda i Carlote Ams Steiner, rođen je u Forquilha (Santa Caterina), 6. studenoga 1950. Stupio je u franjevački novicijat provincije Bezgrješnog začeca iz Sao Paola (Brazil) 1972.,

privremene je zavjete položio 20. siječnja 1973. a svečane 2. kolovoza 1976. Nakon svršetka filozofskih i teoloških studija u Petrópolis, za svećenika ga je zaređio kardinal Paulo Evaristo Ams 21. siječnja 1978. U Brazilu je diplomirao odgojne znanosti, od 1986. do 1995. je bio učitelj u novicijatu. Od 1995. bio je na usavršavanju na Antonianumu u Rimu gdje je postigao doktorat iz filozofije. Od 1999. do 2003. je bio generalni tajnik Papinskog učilišta Antonianuma u Rimu.

Generalove obveze

- **Od 26. veljače do 3. ožujka** – Pohod prov. Sv. Evanđelja (Meksiko) i Sv. Franje i Jakova (Jalisco), Meksiko
- **Od 7. do 19. ožujka** – Redovito zasjedanje generalnog definitorija (Rim), Italija

FRATERNITAS - OFM - Rim

Odgovorni urednik: Gino Concetti - Priredio: Gianfranco Pinto Ostuni

S talijanskog preveo: Dragan Ružić

I-smjestnik: <http://www.ofm.org/fraternitas> E-naslov: comgen@ofm.org